

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok küldendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Statutum-módosítás.

IV.

A legujabb vád, hogy a városi statutum módosításának tervezetét kidolgozott bizottság munkáját szigorú bírálat alá vesszük, kenyér irigységéről szól.

Ugy tünteti fel a dolgot a városon élő dő Szentesi Lap f. évi 95-ik számának egy közleménye, mintha részünkről bárki is ellene volna a városi tisztviselők nyugdíjintézményének, még pedig az okon, — és ez az egyetlen érvünk e nyugdíjintézmény tervezése ellen — mintha a mai városi tisztviselőtestületet nem tartanánk érdemesnek a holtig való kenyérré és eltartásra.

Hát szó sincs róla: van annak a tisztviselőtestületnek nem egy tagja, aki — felfogásunk szerint — sem munkája sem képessége után nem érdemelné meg a holtig tartó ellátást és kenyeret. Ezt nyíltan merjük állítani; de azért, hogy egyesek hanyagok vagy képtelenek, még nem lehet ítéletet mondani az összesre, mert többé-kevésbe akad egy-két hasznavehető tagja minden nagyobb testületnek. Viszont van e tisztviselőtestületnek sok érdemes, hasznos és munkás tagja is és mi nem csupán, hogy az esetleg életbeléptető nyugdíjintézmény áldását nem irigyeljük az egyesektől az összesnek nem egy jó tulajdonságáért, de sőt hisszük és valljuk, hogy ez intézmény létesítése bizonyos stabilitást fog adni a városi tisztviselőtestületnek, ami minden körülmények közt csak a közigazgatás javára válik. És nem csupán a nyugdíj-jogosultság megszerzését nem irigyeljük a városi tisztviselőktől, hanem még a megfelelő tisztességes fizetésjavítást sem, melynek mi voltunk évek előtt már, és leszünk is mindenkori első szószólói; — csak hogy mi aztán ennek ellenében, túlmenvén a város részéről a tisztviselőknek adott szolgáltatásokban a törvényrendelte kötelezettségen, természetes ellenszolgáltatásul minősítés dolgában is többet akarunk követelni attól, aki városi köztisztviselő akar lenni, a törvényben előírt egyszerű írás-olvasásnál, ami tudással nagyon jól lehet valaki falusi esküdtbíró, ahol az egész kupaktanács a jegyző eszével gondolkodik, de nem lehet — hogy egyebet ne mondjunk — Szentés városi jogügyi tanácsnok, vagy a d ö ü g y vezető.

Ostobaság vagy rosszakarat hát itt irigységről beszélni, de aztán nem kevésbé ostobaság minden újabb túl-költekezésnél azzal állani elő, hogy az a város adózó polgárainak minden újabb megterhelése nélkül történik.

Olyan beszéd ez csak, mint mikor a református egyház presbitériumának a stólamegváltás tekintetében legutóbb hozott határozatát azzal indokolják, hogy az a 800 frt nem jár az egyház adófizetőinek semmi újabb megterhelésével sem, mert — az egyház adósságainak konvertálásával mutatkozik annyi haszon, amennyi ezt a megváltást futja. Mintha bizony nem is az egyház finanszíráján segítenő, hanem egyenesen a stólamegváltás lehetőségéért konvertáltak volna az adósságokat.

Itt is az járja most családoknak, hogy a nyugdíjintézmény életbeléptetése nem jár az adófizetők semmi újabb megterhelésével, mert annak magját fogja képezni a tanári nyugdíjalap 16.000 frtja, járulékait pedig a birágpénzekből és mulatságok jövedelméből oda utalandó járulékok, továbbá a tisztviselők által fizetendő nyugdíjhányad.

Hát — ha tényleg sikerül azt a 16.000 frt tanári nyugdíj-alapot megmenteni: nem kerülne annak Szentés város háztartásában helye? És a birágpénzek és mulatságokból befolyó, ma határozott célra fordított bevételek nem fognak ama céloknál hiányozni, ha a nyugdíjalapot fogják ezután növelni és nem a város adófizető polgársága lesz kénytelen ez a hiányt bármi úton is fűződni?

Bizony ha azug jelszavak azok, mik mindég azt hitegetik, mintha Lármi közalkotás is — pedig a nyugdíjintézmény is ilyen — lehetséges volna a közönség újabb megterhelése nélkül; mert végeredményében maga a körülmény, hogy a köztisztviselőket a nyugdíj-járulékaik fizethetésének kellemes helyzetébe hozzuk, szintén az adófizetők zsebére megy, még pedig — a statutum-módosító tervezetet kidolgozott bizottság javaslata szerint, nem is kis mértékben.

Tessék csak összevetni a ma érvényben levő statutumban megállapított fizetések végösszegét, a tervezett fizetések végösszegével: meggyőződhettek mindenki, hogy az árvtári tartalékalap miniszterileg árvaszéki fize-

tésre engedélyezett s évi 6159 frtot levő kamatain túl még 6705 frt többlet, függetlenül pedig 12855 frt fizetésjavítás mutatkozik és ugyan honnan nyeri ez a 6705 frt többlet a fedezetét, ha nem az adófizetők zsebéből, a községi pótdadó megfelelő emeléséből?

Nem szólunk az általános fizetésjavítás ellen egy szót se; magunk évek óta sürgetjük ezt a tisztviselői függetlenség és munkakedv fokozása érdekében; de mikor a város anyagi helyzete olyan mostoha, hogy minden évben rendkívüli kölcsönökkel vagyunk kénytelenek a községi háztartás hiányait toldozni-foltozni és nem egyszer megyesik, hogy a hónap elséjén a most érvényben levő fizetést se vagyunk képesek a köztisztviselőknek kiutalványozni, — hogy akkor egyszerre 12855 frttal növeljük, a már eddig is 50000 frtot fevő személyi kiadásokat, melyek főösszege aztán, az elpusztíthatatlan napdíjas rendszer betudásával, 68355 frtra rugna fel, — ez határos volna az öngyilkossággal, ilyen pedig józan eszű bizottság épp oly kevésbé tanácsolhat egy erkölcsi közületnek, mint józan eszű ember az embertársának.

Ha szorosan vesszük: ma is az az abnormis helyzet áll fent a városnál, nem a tisztviselők fizetésének magas volta, — mert hiszen ez nagyonis nyomorúságos — hanem a sok lehető kortes-here tartása folytán, hogy a szigorúan vett dologi kiadások minden forintjára több mint egy frt személyi kiadás esik; az új tervezet elfogadásával pedig éppen 1 frt 25 kr személyi kiadással járna minden 1 frt dologi kiadás, vagyis, minden 1 frt 25 kr munkadíjért 1 frt értékű munkát teljesítené évenként a tisztviselő, segéd- és kezelőszemélyzet, napdíjasok és szegődményesek képtelenül fölös számú légiója.

Mert ma ott vagyunk, hogy ha példaképen a f. évi költségvetésünk tételeit szigorú tárgyilagossággal csoportosítjuk; elkülönítjük benne a tanügyi és kölcsöntörlesztési kiadásokat a többitől s aztán külön rovatba soroljuk a személyi és külön rovatba a dologi természetű kiadásokat, úgy akkor rájövünk, hogy 73436 frt személyi kiadással szemben 70730 frt dologi kiadás van, mely arány — a statutum-módosító tervezet bölcsesége alapján úgy változnék, hogy ezután 86,291 frt személyi kiadással szemben volna 70730 frt dologi kiadásunk, vagyis — a munka semmit sem, a munka-

kások száma és fizetése azonban mintegy 25 százalékot emelkedne.

S hagyján ez az aránytalan ság; mert nem kevésbé aránytalan maga a fizetésjavítási tervezés is, mely — dacára annak, hogy pusztán községi pótadóban 6705 forint tesz ki, e nem éppen megvetendő összegből egyes tisztviselői állásoknak 43 százalék fizetésjavítást is juttat, míg másoknál ez a fizetésjavítás csak 10 százalékot ért el s ismét mások egy krajcárt se kapnának belőle, még pedig azok, kik munkájukhoz viszonylag is a legnyomorultabban vannak ma is javadalmazva.

Ha semmi sem, — maga e körülmény is csapni valóvá bélyegzi a bizottság elaborátumát.

Égészségügyi vizsgálat. Nem csupán a közegészségügyi hivatalos szolgálat miként való ellátása, de a tekintetben is tüzetes vizsgálatot tart ez idétt vármegyénkben Hajós Béla dr. belügyminiszteri kiküldött, hogy általában mindaz, ami a közegészségügyi követelmények tekintetében nyilvános és hivatalos ellenőrzés alá tartozik, milyen állapotban van, tehát milyen mértékben teljesítik az erre hivatott hatósági tényezők a hivatalos ellenőrző kötelezségüket?

Hajós Béla dr. a f. hó 10-én érkezett hivatalos körútjában e végből Szentesre és itt, ahogy a város vendéglőjében megszállt és a vármegye alispánjával meg főorvosával találkozott, első kijelentése is az volt, hogy a vendéglő állapota közegészségügyi szempontból is annyira tűrhetetlen, hogy véleménye szerint annak özömben tartását egy percre se volna szabad tovább megengedni.

A miniszteri kiküldött ezt a nyilatkozatot csupán azért adjuk közre, hogy lássák, miszerint nem elszigetelt azok nézete, kik a városi vendéglőt közegészségügyileg közveszélyesnek és így magát az üzletet bezárandónak véleményezik.

Az egészségügyi orsz. felügyelő különben a f. hó 11-én és 12-én Szentesen időzött és itt a legapróbb részletekig, legbehatóbban megvizsgált mindent, ami az egészségügyi részterületbe esik: a városi kórházat, vágóhidat, fertőtlenítő gépet, mézszerűeket, szódavizgyárakat, korecsákat s aztán természetesen az egészségügyi szolgálat mikéntjét is. A vármegyei központi szolgálatban ez a vizsgálat a f. hó 10-én, a városnál 11—12-én folyt le és Hajós Béla dr. az utóbbi helyen Aradi Kálmán főkapitány és a városi orvosok kísérték útjában.

Hajós Béla dr. további úttervét a vármegyei községekben Csató Zsigmond dr. alispánnal úgy állapította meg, hogy a f. hó 13-án és 14-én Csongrádon és a csongrádi járás községekben tartja meg a hivatalos vizsgálatot. Innen a tisztántúli járásba utazik, melynek községeit 15-én és 16-án vizsgálja meg, végül a tisztáninni járásra keríti a sort, melynek legtöbb községe lévén, ezeket a f. hó 17-től bezáróan 21-ig fogja sorra látogatni. Ez útjában a min. biztost mindenütt elkíséri Pollák Sándor dr. vármegyei főorvos, míg a járási főtisztviselők — a saját járásukban csatlakoznak csak hozzájuk.

Vármegyénkben az utóbbi években a közegészségügyi szolgálat már olyan kitünő és a közegészségügy általában olyan fokon áll, hogy a belügyminisztérium által e rész-

ben a mult évről kiadott statisztikában is az első helyet foglaltuk el.

Hatósági orvosainknak éppen nincs tehát okuk tartani a most folyó orsz. egészségügyi vizsgálatról, mely ha derít is fel itt-ott egyes hiányokat, azok semmi esetre se lesznek feltűnő természetűek; de amelyek — e vizsgálat során észlve — megszüntetettvén, — nem kevésse fogja azzal a hivatalos körít a közegészségügy fokozottabb javulását elősegíteni.

Vidéki levelezés.

Horgos, 1896. augusztus 10-én.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Azt olvastuk a Szentesi Lapban, hogy Dorosmán a függetlenségi érzelmű polgárok az egész járásból összejöttek követelések szempontjából, és ott Sima Ferencet kiáltották ki képviselőjelöltül.

Annyi nem igaz dolgot olvastunk már a Szentesi Lapból (ha az Sima úr hasznára vagy dicsőítésére szolgál), hogy nem mertük hínni ezt sem.

Amidőn azonban b. lapjában szintén közölve lett ugyanazon tudósítás, nem mulaszthatjuk el tiltakozni szavunkat felemelni azon jelölés ellen. Mert nekünk Sima úr az ő Ugronista, papok és nagyurak által kedvelt és támogatott handa-bandaival nem kell — még akkor se, ha nem ő, hanem mi kapnánk el megválasztatása esetére a nagyságos úrre titulát és ezzel járó napidíjakat.

Ha kételkedik szavunk igaz voltában, jöjjen el Horgosra; úgyis régen ámit vagy ámitat már; (vagy három éve felénk se jön) és kérdezze meg a néptől, a kire mindig hivatkozik, hogy: kelle há vagyse?

Csak asztán el ne tagadja ám a feleletet!

tisztelettel:

Gubicza Péter,
Gubicza József,
Nagy József.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. augusztus 13.

— **Személyi hír.** Hajós Béla dr., a belügyminisztériumban közegészségügyi felügyelő, országos körútjában a f. hó 10-én Szentesre érkezett, hol 11-én és 12-én időzött. Hajós dr. innen Csongrádra, majd a tisztántúli és tisztáninni járások községeibe utazik, megtartani az egészségügyi vizsgálatot, mely útjában Pollák dr. vármegyei főorvos állandóan és az illető járások főtisztviselői állandóan kísérik.

— **Lapunk legközelebbi száma, a kettős ünnepre való tekintettel, ezúttal kivételesen nem vasárnap, hanem szombaton fog megjelenni.**

— **Deedóvizsga.** A jótékony nőegylet által fentartott kisedóvizsga, mint bennünket az egyleti elnököse értesít, — a vizsgák a f. hó 15-én, szombaton délelőtt 9 órakor fognak megtartani. E vizsgákon a szüléket és gyermekbarátokat szívesen látja az egylet vendégül.

— **Hazug mérték.** A város zsirján élődő Szentesi Lap, hogy alacsony denunciaciót tetszősebb mázzal vonja be, azzal áll elő, hogy mi a kir. ügyészséghez érkezett feljelentéseket kétféle mértékkel mérjük, mert ime most denunciacióknak bélyegeztük azt, hogy ő nála több ellenzéki polgár, a mi politikáinkra hivatja az ügyész figyelmét, míg korábban a nagyon helyeseltük, hogy az alispán sajtórendőri kihágás miatt feljelentést

tetta a Tiszavidék és a Csongrádi Közlöny ellen. Erre az ostoba mosakodásra csak az a megjegyzésünk, hogy a mérték-felállítás, mint minden a Szentesi Lapban — hazug. Mert az alispán soha se tett a nevezett lapok ellen a kir. ügyészségnél semmiféle és így sajtórendőri kihágásra szóló feljelentést se, hanem — a királyi ügyészség és kihágásokat hivatalból észlve — kérdést intézett az alispánhoz az iránt: van-e elapoknak kauciójuk és így joguk is politizálni? — amire az alispán, hivatalos kötelezettséggel jelentette, hogy nincsen. Ez pedig nem egy azzal a piszkos denunciacióval, amit a Szentesi Lap nem arcátlan szerkesztőse most velünk szemben elkövetett. Ami azt illeti, hogy az esetleg reánk rovandó bírságtól azért nem félünk, mert — győzi a pártkassa, csupán az a megjegyzésünk, hogy — ha Szentes városkasszája csak annyira fogja hízalni a zseblap szerkesztőségét, amennyi nekünk vagy érettünk, a nem létező pákulikkasszából jut vagy valaha jutott, úgy e vármegyében hamar helyre fog állani a béke, mert akkor a Szentesi Lap dicső gárdája hamarosan a — Toldy Miklósova sorsára jut.

— **A kisteleki templom kijavítása.** A kisteleki templomtól az idők vilharos járéra ugyancsak megviselte a paplakkal egyetemben. A templom kövei, a vakolat lehaltával meztelenül kandikálnak elő, a sekrestye boltozata pedig közel a beomláshoz. A paplak is gyökeres kijavításokra szorult reá. Szeged város — mint kegyúr — tanácsának a megbízásából Gróf János úrbiztos megtekintette a templomot és a paplakot, s a javításokról javaslatot terjeszt a tanács elé.

— **Színházi hír.** Halma y Imre szingagató, kinek a városi tanács és nyári évadra a városi szinkört átengedte és aki most, megosztott társulatával B. Csabán és Pöstyénben játszik, mindkét hely közönségének osztatlan tetszése mellett, — a f. hó 18—19-én színészeivel Szentesre érkezik és itt az előadásai sorát István király napján, 20-án valamely hazafias szellemű darabbal megkezdi. Halma y pár év előtt több évadban egymásután volt társulatával Szentesen és azon időkből bizonyára jó emlékében is maradt közönségünknek. Társulata — megfelelő keretben — több kitünő erőt soroz tagjai közé, mint magát Halma y né, a kitünő énekesnőt, Arday Idát, a vidék egyik legjobb drámai erejét, Csikyt, Déryt, a nálunk jól ismert Szilágyi Dezsőt s másokat. Így aztán hisszük, hogy végre jó előadásokat is lesz módunkban a szinkörben élvezni.

— **Elmaradt vásár.** Szegvár község előjárósága hivatalosan arról értesítette rendőrségünket, hogy a f. hó 15, 16 és 17-re eső nyári országos vásár, — a községben, a jószágállományban fellépett ragadós száj és körmőfájás, valamint a sertésvész miatt is, ezúttal nem lesz megtartva. Felhívjuk e körülményre a vásárázó közönség figyelmét.

— **A rászédett mezőőr.** Szentes város góányrészi mezőőre éppen olyan tehetetlen vén ember, akár a város többi mezőőre; nem igen kerül a jámborok közt e részben különbség, mintha csak úgy válogatták volna össze szándékosan erre a derék funkcióra a vénségek legtehetetlenebbjeit. No hát, a góányi mezőőr mégis nagyot virtuskodott a f. hó 12-én. Egy falka libát ért a tilosban és terelte befelé a városi bitangakolba. Szemüli ön azonban ezenközben neki a libák jogos tulajdonosja s vesd el magad: nekiesik a mezőőrnek, hogy ő a jószágot nem enged; — sőt nyílik a legközelebbi kiskapu s kilép azon az utcára a libás asszony kelbelszárnyára, mire egyesült erővel terelgetik visszafelé a liba-hadat, a vén mezőőr minden tiltakozása dacára. Ez elcsip két libát, hogy zálogban tartja; az asszony fenyeget, hogy inkább

kitekeri a nyakát s végre csalafinta mód igéri a vén mezőőrnek, hogy — csak segítsen visszaterelni az ő udvarára a libákat, bizony megüzeni az általuk okozott kárt. A vén ember lép meg, a libahadát visszaterelik a tulajdonos udvarára, a két asszony nyomban szintazonképp besurrán az udvarra és — a gyámoltalan mezőőr orra előtt bezárják a kiskaput, be se is bocsátják, akárhogy könyörgök. Így történt ez a f. hó 12-én délelőtt a kisérben. Ilyenek a mi mezőőreink.

— **Gyújtogató villám.** Mindenfelé isten csapása nehezül az országra a millenium évében, a folytonos viharokban, orkánokban, melyek tönkre teszik a gazdáknak már-már esúrbé került aratását is, hogy az, a folytonos esőzésben ott csirázik ki a tarlón, hol a viharok szétszórták. És nem akar vége szakadni a zivatároknak, égi háborúknak, melyek egyike a f. hó 12-re viradó éjszakán is dörgés-villámias közben vonult el a város felett. A szakadó záporban lecsapott a villám **Berényi Gergely III. t. 222. sz.** alatti házában egy hosszú melléképületébe, mely a kamrát, istálót és szint foglalta magában s az épület, hulló zápor, buzgó emberi segítség dacára is, mely a tüzet oltani segített volna, porig leégett.

— **Növéltoztetés.** **Reichenbach** Gyula szentesi illetőségű egyetemi hallgató, szülei belevégésével és belügyminiszteri engedéllyel, vezetőkénevet **Ózére** változtatta.

— **Jószágveszedelem.** Mágos községben a szarvasmarhák közt járványosan lépett fel a ragadó száj és kördömájás veszedelme. A község határát, a veszedelem továbbterjedésének megakadályozására, szigorú hatósági zár alá vették.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 ft 65 krig méterkint, — sima csikos, kockázott, mintázott, damaszt, s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. megrendelt árú, postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G. (os. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.** Svájczba ezimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1)

Rablás a kisteleki tanyákon.

A kisteleki csendőrség a f. hó 10-én délután két vasravert rablót kísért be Kistelelről a szegedi fenyítő törvényszék fogházába.

A két zsvány két jómódú kisteleki gazdának a fia, akik merő szórakozásból betyár életnek adták magukat. A f. hó 10-re viradó éjjel próbálkoztak meg először, de a nagy valószínűsége beletört a bicskájuk. Mint minden vert ellenség, ők is az affektált erő bátorságával és hangos lövöldözéssel vonultak vissza. No hát, ez a lövöldözés terelte nyomukra a csendőrséget és így kerültek most a szegedi törvényszék vizsgálóbírója elé.

Az esetről tudósítók a következőket írja:

Kördás Ferencné, amióta ura meghalt, maga kezeli kis gazdaságát. Van egy kis tanyaja, amely a kisteleki határnak majdnem legszélén van. Ezért keveset is jár a községbe, ha mire szüksége van, azért a cselédjét küldi. Leginkább vasárnap szokta beszerezni a hétre való szükségleteket.

A f. hó 9-én is elküldte cselédjét és ennek kérésére megengedte, hogy csak hétfőn virradóra kerüljön vissza. A lány egy kicsit el akart mulatni az ösmérsőivel és ő nem akarta a kedvét szegni.

A korcsma előtt két legény közömböztette, **Csák i Antal** és **Kis Pál.** Ösmerte őket és szöbába állt velök. **Csák y,** aki csak a minap is kiint járt náluk, a gazdaszonyát tudakolta.

— Hiszen csak tegnapelőtt is ott volt, hát tudhatja! — felelt a leány.

— Igen ám, rózsám, csakohgy két nap nagy idő. Azóta meg is öszülhetett volna.

— Hacsak nem a kend után való bánatában. De bizony én nem igen láttam, hogy sirt volna kend után.

A legény harapósan adta meg a választ:

— Nagyon meglehet, galambom, hogy bizony sirmi fog, ha másodsor majd megkezelesen.

Kiss Pál a sikerült tréfán röhögni kezdett, a leány meg, nem értve a csipős választ célzatát, vállvonogatva tovább haladt.

A legények bementek a korcsmába és bor mellett elmulatgattak sötét estig. Barátoknak ismerték őket és így föl sem tűnt, hogy sugdolóztak, titkolóztak.

A betörés tervével már régebben foglalkoztak, csak kinálkozó alkalomra vártak. **Csák i** legutóbb is csak abból a célból volt kiint **Kördás Ferencné**nél, hogy a tereurrum tanulónyoza. Már akkor tudta meg, hogy a cseléd vasárnap a községbe megy és ők azért álltak lest a korcsma előtt, hogy meggyőződjenek róla, vajjon csakugyan bejön-e a leány.

Estefélé revolverekkel felégyverkezve a tanyának tartottak. Ejjélig a kukoricás közt bujkáltak és csak akkor kerültek elő, amikor közel-távol már a csőszők is behűzódtak kunyhóikba.

Átmásztak az alacsony kerítésen és a magukkal hozott kenyérral csittitgatták a kuzvaszt. Ez különben megismerte **Csák i** és nem nagyon zavarta őket.

Amíg **Csák i** a pitvarajtót fessegette, addig **Kiss Pál** körüljárta a kis tanyát, hogy meggyőződjék szerezzen róla: nincs-e hivataln tanuja éjjeli munkálkodásuknak, aztán mint óvatoss betörő, egéruát nézett, amelyen szükség esetén menekülhetnek.

Egy halk füttyentés figyelmessé tette rá, hogy **Csák i** a munka első részével már elkészült. Oda ment hozzá és vele együtt bement a konyha mellett levő lakoszobába.

Kiss Pál felakarta rázni az asszonyt álomból, hogy a mondja meg, hová tette az eladott gabona árat. **Csák i** azonban ellenkezett: nem sok át a bútor; mikor azonban a tulipános ludak fészegtek, a zajra felébredt és sikongva ült fel az ágyán az asszony.

Erre **Kiss Pál** hozzáugrott, kendővel betömte a száját és revolverét előrántva, hallal fenyegette, ha mukkanni mer.

Csák i ismét mást gondolt.

— Ne bántsd, intette zsvány cimboráját. — Ha már felébredt, hadd vajjon. Legálabb hamarabb végeznék.

Az asszonyt lerántotta az ágyról és ráparancsolt, hogy adja elő a pénzét. A szerencsétlen tagadta, hogy pénze volna, de mikor a fegyver csöve feléje csillogott, fogvacogva engedni akart.

Épen a kulcsait keresélt, mikor kívülről zaj hallatszott. A cseléd néhány társnőjével és több legénnyel, akik mind a tanyákba iparkodtak, hazafelé jött.

A zsványok megjéjtek és néhány kemény ütletget mérve a szerencsétlen asszonyra, a kamarába tuskolták, rázárták az ajtókat és megugrottak.

A cseléd rémulve vette észre, hogy a konyha és szöba ajtaja nyitva van. Utána kiáltott kiséróinek és ezek közül két leány és egy legény kaszavall felégyverkezve a tanyába mentek. Ott aztán persze nőtt még a rémulületük, mikor hiába keresték a gazdaszonyt.

Egyszerre aztán lövés zaja riasztotta fel őket. A zsványok az ablakon keresztül a szöbába löttek és **Csák i** bekiáltott, hogy aki a kamarába be nem megy a halál fia. Egy másik lövése bizonyította, hogy a fenyegetése nem tréfa.

És valószínű, hogy a megdühödött zsványok kegyetlen vérgézzel végezték volna éjjeli betörésüket, ha a véletlen arra nem vezet a kisteleki őrs őrszámát. Ez a két lövésre a tanyához ment és a mit sem sejtő rablót letartóztatta.

A f. hó 10-én délután vasraverve kíséerte be a fenyítő törvényszék börtönébe, Szegedre.

Ez ügyben **Irányi Dezső** törvényszéki albiró vezeti a vizsgálatot.

Irodalom.

A Vasárnapi Ujság augusztus 9-iki száma 26 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Az ezredvi kiállítás kapui« (képekkel **Morelli Gusztáv** tanár fametszetei után) — **Költemények:** »Ödöngés« **Versényi György** től. »A farkas halála« **De Vigny** **Alfréd** költeménye, fordította **Zempléni Árpád.** — **Regénytár:** »Senki fia.« **Regény,** **Irta Verne Gyula** (a francia kiadás eredeti illusztrációival). »Szlávia basa viszontagságai Szudában« (képekkel). — »Megalvezte egy asszony a tollat.« **Rajz** a régi alföldi népeletről. **Irta Szabó Mihály.** — »A mucsarnok ezredvi kiállításából.« (képekkel **Benczúr Gyula,** **Háry Gyula,** **Vastag Géza,** stb. festményei és **Zala György** szoborműve után). — »Az ünnepi vendégek kirándulási Munkácsról« (képekkel a mármárosi havasokról és sóbányákról **Paur Gézától**). — »Páris a szegényeknek.« — »Serly zene-kara Ós-Budavárában« (képekkel). — »Két pavillon az ezredvi kiállításból« (képekkel: 1. **Littke** pezsgős pavilonja; 2. **Bosnyak** lakóház). — »A pécsi robbanás« (képekkel a robbanás után egy fél órával fölvert fényképek után). — »Ezredvi ünnepélyek.« — **Irodalom és művészet,** **Közintézetek** és **egyetek,** **Sakkjáték,** **Képtalány,** **Egyveleg,** stb. rendszer heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 fnt, a Politikai Ujdonságokékal együtt 3 fnt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, egyetem-utca 4 szám.) Ugyanitt megrendelhető a **Képes Néplap,** a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 fnt 20 kr.

Iskolai tudósítás.

(A jövő 1896—97-ik évré.)

A Szentes városi polgári leányiskolában a jövő 1896—97-ik év szeptember hó 1-ső napján kezdődik. A beiratások szept. 1—2—3-án délelőtt 9—12 óráig történnek, leányiskolai épületünk igazgatói irodájában.

A polgári leányiskola I. osztályába szabályszerűen csak oly növendék léphet be:

1) a ki életének legalább 9 évét betöltötte;

2) kinek az elemi (nép) iskola IV. osztályáról akár nyilvános, akár magánúton szerzett, legalább »elégésges« rendű bizonyítványa van.

A II. osztályba felvehető azon növendék, kinek az elemi V. osztályáról van bizonyítványa.

A III. osztályba felvételért jelentkezhetik az, kinek az elemi iskola VI. osztályáról van bizonyítványa.

A felvételi- és javítóvizsgák szept. hó 4-én d. e. fognak megtartatni és ezek díjmentesek.

Javitóvizsgát tehet oly növendék, ki legfőlebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot. A javítóvizsgálatokat kérő folyamodványok legkésőbb augusztus 25-ig nyújthatók be az intézet igazgatóságához. Később beadott folyamodványok figyelmen kívül hagyatnak, mely esetben a tanuló az egész évfolyamot ismételni tartozik.

Egyik polgári iskolából a másikba át lépni kívánó növendék csupán bizonyítványa alapján is felvehető.

A rendszeres tanítás szept. hó 5-én veszi kezdetét.

A felvételekre jelentkezőknek szüleiük, gyámjuk vagy azok megbízottjainak kíséretében kell megjelenni és magukkal hozniuk: keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt; oltási-cetleg uraljoktási bizonyítványt.

Az I. ső osztályba lépők az elemi isk. IV. osztályú bizonyítványt; a felsőbb osztályba lépők az előző évről kapott »Értesítő«.

Tandij fizetésű 10 fnt, mely két részben fizetésű, u. m. a beiratásokról és február 1-én. Beiratási díj 50 kr., könyvtári illeték 50 kr. és 15 kr az országos tanítói nyugdíj alapra.

A szegénységüket szegénységi bizonyítvánnyal igazolni tudók tandijengedéssért folyamodhatnak, s ez iránti kérvényüket szegénységi- illetve hatósági bizonyítvánnyal s a megelőző évben végzett tanulmányukról szóló

hiteles iskolai bizonyítvánnyal felszerelve s a tek. községi iskolaszékhez címezve, legkésőbb szept. 15-ig az igazgatóságnál nyújtsák be.

A magánvizsgálatok díja, az egy évre fizetendő tandíjon kívül, helybelieknek 6¹/₂ frt, vidékieknek 12 frt.

Köszönet-nyilvánítás. és elszámolás.

A szentesi kereskedő-ifjak i. hó 2-án rendezett nyári mulatsága alkalmából Szabó Zsigmond úrnak a kölcsönzött deszkáért; Szépe Károly, Kronstein József, Neumann Jakab, Nagy Ferenc, Fleisch Lipót uraknak kölcsönzött sátor-ponyvák és lámpájukért; az ev. nőegyletnek a kölcsönzött lámpionokért; Sárdy Iduska, Sulcz Erzsike és Radimeczky nővéreknek a rendezői jelvények elkészítéséért; Untermyller Ernő úrnak a rendező jelvények felírataért, Bucsnány Gyula úrnak a táncrend készítéséért; továbbá Szentes városának a kert átengedéseért és a díszítéshez szükséges zöldgályért; végül Nagy Ferencné, Abafy Ferencné és Radimeczky Kálmánné úrnők, Abafy Juliska, Baghy Juliska, Balassa Matild, Balassa Róza, Berényi Juliska, Dunaháti M. Mariska, Göcöl Irén, Hufnágel Mariska, Jakó Mariska, Németh Etelka, Neumann Emma, Paulics Anna, Plesznik Berta, Radimeczky Ilona, Radimeczky Lujza, Sarkady Mariska, Sulcz Jolánka, Szegedy Ilonka, Széll Nina kisasszonyoknak szíves közreműködésükért a rendezőség halás köszönetét mond.

A sétahangversennyel egybekötött nyári mulatság összes bevétele 427 frt 17 kr, kiadása 294 frt 06 kr, tisztajövedelem 133 frt 11 kr. Felléltetői szívesek voltak: Nagy Ferenc 5 frt, H. Szabó Lajos 3 frt, Bányai József 2 frt, Bográn Ivan szemlész, Vuksán István fővigyázó, Torday László, ifj. Zsoldos Ferenc, Brüll Ferenc, Mohr Sámuel, Bruder Ignác, Kronstein József, Sárdi Mihály, Barsy Ferenc, ifj. Nagy Ferenc, Getler Izidor, Lázár Lajos, Reisz Jenő, Purjesz Ignác, Grünvald Sándor, Halász László, Dózsa Károly, Radimeczky Zoltán, Csuray Imre, Tóth András, Schwarcz Adolf, Szilágyi Ignátz, Németh Jenő, Petrovsky Pál, Hrbának Béla, Pazán Géza, Széll Kálmán, Balogh Károly, Mócz Kálmán, Paulics Károly 1—1 frt; Bánfalvi Lajos 80 kr; Kohn Jakab, Eisler Lajos 70—70 kr; Freund Lajos, Kálmán Imre, dr. Eisler Sámuel, Benes Károly, Elekes Lajos (Mindszent). 50—50 kr; Jámbor Tivadar 30 kr; Abafy László 20 kr; Petrovics Soma, Neumann Jónás 10—10 kr. Összesen: 45 frt 40 kr, melyért fogadják a nevezett urak a rendezőség halás köszönetét. Kértemek a következő számú tombola-jegy tulajdonosok, hogy nyereleménytárgyaikat e hó 30-áig Mócz Kálmán úrnál átvenni szíveskedjenek: 47. 110. 243. 416. 729. 756. 914. 918. 66. 451. 128. 649. 523. 74. 244. 510. 424. 57. 868. 288. 356. 203. 998. 710. 759. 785.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatözsde. (Budapest, augusztus 11.) A learatott és sok helyen cséplés alatt gabonában az utóbbi viharok és esőzések által okozott károk ma az eladotak nagyon tartózkodóvá tették a kínálatot, míg a mialmak a jobb liszt kivétel reményében jobb kedvvel vásároltak. A forgalom a gyengébb kinalat miatt nem öltött nagyobb mérvet és szilárd hangulat mellett elcikt mintegy 25.000 mm. búza 2 és fél krral magasabb árák mellett. Az óbúza, mely leginkább nagy tételekben került a piacra, 10 krral magasabb áron kelt el, mint az ideai és szokványminőségért, melyet a spekuláció raktaraiból eladott, 6.50—6.55 frtot fizettek. Uj búza 6.30—6.67 és fél frt közti árákon kelt el minőség szerint. Rozs 5 krral emelkedett és gyenge forgalom mellett 5.35—5.40 frtal fizettek helybeli paritásában. Árpábnan a celenkább volt a forgalom, mert több külföldi vevő volt jelen, kik szép teltszemű, egyenlőszerű árpáért magasabb árákat is fizettek, de leginkább tiszavidéki államokon vásároltak, mert Északmagyarországból még kevés ajánlat érkezett. Jegyez kereskedelmi áru 5.75—6.25 frt, jobbminőségű 6.25—7.—frt, finom sörpára 8.—frtot állomáson. Z a b. Gyenge forgalom mellett változatlan

árakat fizettek, míg tengeri igen lanya irányzatot követ és néhány vagon 3.35—3.45 frton kelt el.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MÁTEFFY FERENC.
Társ-szerkesztő: BÁNFAI LAJOS.

4—5⁰/₁₀ mellett
rendes és rendkívüli jelzálog-kölcsönöket kieszközöl, valamint a legbonnyolódottabb conversiókat — szintén 4—5⁰/₁₀-kal rendezi — gyorsan és diszkrétül minden előleg nélkül.
Herczeg Sándor.
Budapest, Gyár-útca 19. szám.

2398 t. k. 1896. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
A szentesi kir. járásbírósg mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Szegvári Takarékpénztár* végrehajtatonak *Berezvai József* végrehajtást szenvedő elleni 334 frt tőkekövetelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbírósg) területén levő, Szegvár község és határában fekvő, a szegvári 397. sz. tjkben A $\uparrow$ 1703. rsz. a. foglalt 5⁰⁰⁰/₁₀₀₀ hold sápi legelőre 382 forintban,
továbbá a szegvári 3384. sz. tjkben A $\uparrow$ 1704. a rsz. a. foglalt 1²⁰⁰/₁₀₀₀ hold sápi legelőre 382 frtban ezenell megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi augusztus hó 21-ik napján d. e. 9 órákor, Szegvár község széköpületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% szazalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cikk 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában

kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Szentesen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1896. évi június hó 6 ik napján.
KATKICS, kir. alj. bíró.

2694 tk. 1896. sz.
Árverési hirdetményi kivonat.
A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *H.-M. Váserhelyi Központi Takarékpénztár* végrehajtatonak *Goldman Julia* és társai végrehajtást szenvedők elleni 225 frt tőkekövetelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. bírósásg) területén levő, Szegvár község határában fekvő, a szegvári 3397. sz. tjkben A $\uparrow$ 981. rsz. a. foglalt 5⁰⁰⁰/₁₀₀₀ hold zsigerhái tanyaaföldből Piti Józsefet illető felerészre 411 frtban;
továbbá a szegvári 3183. sz. tjkben A $\uparrow$ 944. a rsz. a. foglalt 5⁰⁰⁰/₁₀₀₀ hold zsigerhái tanyaaföldből ugyanazt illető felerészre 549 frtban;
végre a szegvári 3183. sz. tjkben A $\uparrow$ 944. b rsz. a. foglalt 5⁰⁰⁰/₁₀₀₀ hold zsigerhái tanyaaföldből ugyanazt illető felerészre 549 frtban ezenell megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi szeptember hó 4-ik napján d. e. 9 órákor, Szegvár község széköpületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Szentesen, 1896. évi június hó 18.
A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság. (Katkics albiró szabadságon.)
GAAL, kir. jbró.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

2-1

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a posta melletti **Szabó-féle házban**, a mai kornak megfelelő

KÖNYVKÖTÉSZELET

rendeztem be. Készítetek mindennemű könyvkötő-munkákat, az egyszerű munkáktól a legszebb kiállítású díszmunkáig.
Vállalok: hivatalos munkák, valamint folyóiratok, regények, művek, énekes és imakönyvek bekötését. Mindennemű dísztárgyak, órák, kefe és újságtartókat; koszorú- és csokor-szallag aranyozásokat meleg arany, ezüst, fekete vagy bronzolt nyomásban is, a legolcsóbb árákon.
Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlván, maradtam tisztelettel:
Untermüller Ernő.
Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

52-27

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcelokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdáellen véde.

legújabb javított rendszerű tizedes, szazados és hímérlegek fából és vashól, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyártásra.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve. **W. GARVENS, Wien,** L. Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.